

Avtale om uttak av vann til Ole vannverk fra Olevatn og om inntaksledning

Mellom

Øystre Slidre kommune

og

Grunneierne, eierne av:

Gnr. 15, bnr. 6: Hege Arnesen, Anders Germundson, Gunnar Germundson, Kathrine Hallsjø

Gnr. 3, bnr. 2: Jan Gustav Lenschow og Per Olaf Lenschow

Gnr. 4, bnr. 8: Rolf Gihbsson, Christian G. Rosenvinge

er det inngått slik avtale:

1 Bakgrunn for avtalen

1.1 Eksisterende avtale om uttak

I 1973 ble det inngått avtale mellom Grunneierne og A /L Ole Vannverk om rett for vannverket til uttak av vann fra Ole.

1.2 Behov for økt uttak, ny hovedledning m.v.

For å skaffe Beitostølen tilfredsstillende vannforsyning har kommunen i 1997 – 98 bygget ny inntaksledning fra Olevatn og ny hovedledning.

Det nye anlegget er dimensjonert for i høysesong å kunne forsyne 9000 pe, og har en maksimal teknisk kapasitet beregnet til 4000 m³/døgn. Maksimalt uttak iht. konsesjon fra NVE er 3600 m³/døgn. Det gjennomsnittlige forbruket vil være vesentlig lavere.

Grunneierne er kjent med at kommunen ønsker å betjene hele forsyningsområdet slik det er beskrevet i «*Hovudplan for vassforsyning*» vedtatt i kommunestyret 8. oktober 1992, forsyningsområde vedtatt 8. juli 1993 dvs. fra Garli i nord til Midtre Hegge (Varpet) i sør inkludert abonnentene på tidligere Beito vassverk

Partene er enige om at kommunen i perioder med lav vannføring skal tappe vann fra Olevatn ut i Oleåne for å sikre minstevannføring i elva. Dette kan resultere i en viss nedtapping av Olevatn utover det som ovennevnte uttak ellers ville medført.

1.3 Konsekvenser av økt i vannuttak

Når det gjelder konsekvensene av økt vannuttak, har partene lagt til grunn fremstillingen i kommunens konsesjonssøknad til NVE av 15. oktober 1999, jfr. bilag 1.

I ekstremår vil en kunne få en nedtapping av vannet som er mer enn 8 cm, dersom maksimaluttaket benyttes. Dette kan medføre at en strekning på ca 160 meter øverst i Oleåne periodevis blir tørrlagt og at gyteområdet i utløpsosen ødelegges for vedkommende årsproduksjon av rogn. Kommunen har beregnet at slike ekstremår vil gjøre seg gjeldende i omtrent 8 av 100 år.

1.4 Saksbehandling

NVE har gitt konsesjon av 7. november 2000, jfr. bilag 2.

Kommunestyret har i sak 97/55 den 26.09.1997 og sak 0125/99 den 16.12.1999 godkjent Olevatn som drikkevannskilde uten krav til klausulering utover de bestemmelser for arealbruken som er knyttet til gjeldende arealdel av kommuneplanen.

På bakgrunn av ovennevnte (1.1 – 1.4), og innenfor rammene av NVEs konsesjon, med senere utvidelser/endringer, er partene enige om at kommunen gis rett til å legge, vedlikeholde og bruke ny vannledning i Olevatn, og til å ta ut vann på følgende vilkår:

2 Ervervet og ledningstraseén

Kommunen erverver rett til uttak av vann fra Olevatn som beskrevet i nærværende avtale. Det ytes ikke økonomisk vederlag for vannuttaket, se likevel pkt. 5.

Kommunen erverver videre vederlagsfritt rett til å legge og ha liggende inntaksledning med nødvendige tekniske installasjoner ut i Olevatn og adkomst til denne i anleggsperioden og senere, ved utskifting, reparasjon og løpende vedlikehold og ettersyn.

Ledningen legges etter trasé vist på vedlagte kart, jfr. bilag 3, og ca 700 meter ut i Olevatn. Ledningen anlegges med kummer og nødvendige installasjoner.

Der hvor ledningen krysser Oleåne skal det legges betydelig vekt på at gyteforholdene ikke forstyrres eller skades. For øvrig skal kryssingen av Oleåne foretas på en slik måte at fiskens frie gang ikke hindres, og slik at bekkeleiet blir liggende som før. Også der hvor traseén går ut i Olevatn skal det legges betydelig vekt på at gyteforholdene ikke forstyrres eller skades. Tilsvarende gjelder ved eventuelle utbedringer og vedlikehold.

Kommunen skal ellers påse at arbeidet med legging og evt. vedlikehold av ledningene etc. blir utført på en slik måte at terrenget ikke skades unødig, og slik at ørekyt ikke kommer inn i Olevatn. Straks arbeidet er avsluttet vil det bli foretatt opprydding.

Det skal ikke opparbeides vei i ledningstraseén, men traseen skal være fremkommelig for traktor og terrengkjørende kjøretøy for drift og vedlikehold av ledningsnettet. Traseen skal ikke være åpen for allmenn organisert ferdsel i kommunal regi. Skilting er ikke tillatt.

Den gamle tappeledningen skal utelukkende benyttes for å sikre minstevannføring i elva og skal ikke benyttes til vannuttak ellers

3 Nærmere om vannuttaket

NVE har satt som vilkår for vannuttaket at minstevannføringen i Oleåne (20 l/s) sikres, jfr. bilag 2. Dette vil bli gjennomført som beskrevet i avtalens punkt 7, og kan resultere i en viss nedtapping av Olevatn utover det som uttaket ellers ville medført. For å kunne sikre slik minstevannføring i Oleåne gir grunneierne Kommunen rett til å senke vannstanden i Olevatn med inntil 8 cm.

Inntaket i Olevatn skal forsynes med sil, slik at fisk, yngel etc. ikke kan komme inn i ledningen.

Kommunen plikter i ht. tillatelse fra NVE og i samarbeid med Grunneierne å montere en målestav for nødvendig kontroll av vannstanden. Videre plikter kommunen å føre protokoll over uttaket. Målestaven skal leses av regelmessig, og Grunneierne skal på forespørsel få opplyst om hvilke mengder vann Ole vassverk (ØSK) har tatt ut i gitte månedlige perioder. Grunneierne kan be om oppgaver over målingene og uttaket. Kommunen sender kvartalsvis oppgave over uttak til en representant for grunneierne, eller på forespørsel.

Det vil ikke, som del av bygginga av Ole vannverk, bli foretatt noen senkning eller oppdemning av Olevatn ut over det som fremgår av nærværende avtale.

4 Fisk og gyteforhold m.v.

Når det gjelder fisk og gyteforhold har partene i samarbeid fått gjennomført en fagkyndig undersøkelse i forkant av utbyggingen. Undersøkelsen er utført av Vestre Slidre Fjellstyre v/Endre Hemsing. I september 1997 ble det gjennomført prøvefisk og kartlegging av gyteforholdene, samt vurdering av konsekvensen av utbyggingen/uttaket. Resultatet foreligger i rapport datert 7. november 1997, jfr. bilag 4. Det ble i april 1998 gjennomført en kartlegging og vurdering av vannføring og forholdene for fisk i Oleåne; - resultatet foreligger i rapport datert 30.03.98, jfr. bilag 5. Det er videre gjennomført nytt prøvefiske i Olevatn og Oleåne sommeren 1998, jfr. bilag 6.

Kommunen skal hvert 5. år, og ellers når det er rimelig grunn til det, gjennomføre prøvefiske i Olevatn for å avdekke eventuelle endringer i fiskebestanden som følge av vannuttaket. Gjennomføringen forutsetter samtykke fra grunneierne i vannet. Neste prøvefiske skal være i 2012.

Avdekker prøvefisket endringer i fiskebestanden, og endringene ikke er ubetydelige, kan Grunneierne eller kommunen kreve at det gjennomføres en ny fagkyndig undersøkelse av vannuttakets innvirkning på fiskepopulasjon, gyteforhold og ferskvannsfaunaen. Partene er enige om sammen å utpeke den som skal utføre undersøkelsen. I mangel av enighet mellom partene blir den fagkyndige å oppnevne av Sorenskriveren i Valdres.

Dersom det påvises reduksjoner i fiskebestanden, og det ved undersøkelse beskrevet ovenfor er sannsynliggjort at disse endringene skyldes vannuttaket fra Ole vassverk, skal partene i samarbeid drøfte igangsetting av tiltak som bøter på skadene. Slike tiltak kan være innføring av vannrestriksjoner, bedring av gyteforholdene, f.eks. gjennom tiltak i bekkene inn i Olevatn slik at gytefisk får tilgang til nye gyteområder, eller utsetting av fisk, der rognen skal tas fra stedegen stamme i Olevatn. Kommunen bekoster gjennomføring av de tiltak partene blir enige om.

I vurderinga av om endringer i bestanden skyldes vannuttaket og ved drøfting av tiltak som skal gjennomføres, skal det legges betydelig vekt på den fiskerisakkyndiges vurderinger.

Kommunen betaler årlig kr 50.000 kr til tiltak for å fremme fiske i Olevatn, første gang i 2010. Betalingen forfaller den 20. januar hvert år og reguleres med konsumprisindeksen hvert 5. år, første gang i 2015 og med basis i indeksen for januar 2010. Vederlaget skal settes inn på egen konto som disponeres av et fond kalt Olefondet.

Kommunens plikt til innbetaling suspenderes dersom fondskontoens saldo den 31.12 året før innbetaling overskrider 10 ganger det beløpet som skal innbetales. Kommunens plikt gjeninntre fra og med det året saldo den 31.12 foregående år er under denne grensen.

Olefondet skal administreres av et styre bestående av tre personer, hvorav en velges fra Kommunen og to fra Grunneierne. Styret treffer sine beslutninger ved flertall og er kun beslutningsdyktig ved fremmøte av alle styremedlemmer. Styret tar alle beslutninger om disponeringen av midlene.

5 Økonomisk kompensasjon

Skulle det nå eller senere vise seg at vannuttaket eller anlegget med ledning og tilhørende innretninger påfører noen av Grunneierne (for seg og sin eiendom med rettigheter) skade eller ulempe for fisket eller gyteforholdene og som ikke repareres av tiltak etter denne avtalen, eller annen type skade, tap eller ulempe, blir økonomisk kompensasjon å erstatte av kommunen etter gjeldende ekspropriasjonsrettslige regler og prinsipper.

Blir partene ikke enige om størrelsen på kompensasjonen, blir denne å fastsette ved skjønn. Kommunen dekker i så fall alle omkostninger til skjønn og grunneiernes utgifter til juridisk og teknisk bistand i henhold til skjønnslovens § 54. Skjønn kan påstevnes av både Grunneierne og av Kommunen.

Skulle kommunen evt. utbedrings- eller vedlikeholdsarbeid påføre en eller flere av eierne skade, tap eller ulempe, blir dette å kompensere etter de foranstående regler.

6 Klausulering av Olevatn og nedslagsfeltet

Kommunestyret har godkjent Olevatn som drikkevannskilde uten krav til klausulering utover de bestemmelser for arealbruken som er knyttet til gjeldende arealdel av kommuneplanen. I gjeldende arealdel til kommuneplanen er Olevatn og nedslagsfeltet regulert til LNF-område sone 2. I denne sonen er det forbudt med fradeling og bygging til alle andre formål enn

landbruk. Videre sier retningslinjene at det ikke bør gis dispensasjon. Bestemmelsene og retningslinjene er grunnlagt med at Olevatn er drikkevannskilde.

Skulle det offentlige etter at denne avtale er inngått foreta klausulering eller ekspropriasjon av rettigheter som medfører en innskrenking i utnyttelsen av Olevatn og Grunneiernes eiendommer fordi Olevatn blir brukt som vannkilde, blir erstatning å fastsette ved skjønn. Skjønnets påstevnes av kommunen som bærer alle omkostninger forbundet med skjønnet samt utgifter til juridisk og teknisk bistand iht. skjønnslovens § 54.

Dersom kommunen skulle foreta nye klausuleringer eller endre eksisterende klausuleringer som følge av at Olevatn blir brukt som vannkilde, i form av arealplaner, blir spørsmål om erstatning å avgjøre etter de til enhver tid gjeldende rettsregler.

7 Særskilte plikter i ekstremår og i perioder med lav vannstand og vannføring

Kommunen plikter å holde vannuttaket innenfor rammene av den til enhver tid gjeldende konsesjon og de offentlige pålegg og lovreguleringer som til enhver tid gjelder. Gis det konsesjon for økt uttak, opptas forhandlinger med grunneierne for revisjon av denne avtalen.

Både innenfor uttaksgrensene og ved en forhandling om økt vannuttak skal det tas tilbørlig hensyn til fisk, gyteforhold og ferskvannsfauna slik at stedegen fiskestamme opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon, og at de naturlige livsbetingelser for fisk og øvrig naturlig forekommende av plante- og dyrepopulasjoner i Olevatn forringes minst mulig.

Kommunen plikter å sørge for at minstevannføringen i Oleåne sikres, og skal legge en egen ledning fra Olevatn ut i Oleåne, ca 160 m nedstrøms fra utløpet fra Olevatn. I perioder med ellers liten vannføring skal ledningens ventil holdes åpen for å opprettholde lavvannføringen i elva. Det skal slippes 20 l/s i perioden 20. desember til 1. mai. Når slik tapping ikke er nødvendig holdes ventilen stengt.

I perioder med lav vannstand/vannføring plikter Kommunen dessuten å sørge for at det straks iverksettes hensiktsmessige vannrestriksjoner som hindrer eller reduserer eventuelle skadevirkninger.

8 Diverse

Ved inngåelse av denne avtalen bortfaller partenes rettigheter og forpliktelser etter avtalen fra 1973.

Tidligere avtaler mellom Grunneierne og AL Ole Vannverk, herunder avtalen fra 1973, skal slettes som heftelse på berørte eiendommer, og nærværende avtale tinglyses på de samme eiendommer. Kommunen sørger for sletting og tinglysing, og bærer alle utgifter i den forbindelse.

Grunneieren gjør oppmerksom på at de ikke er de eneste som angir å ha rettigheter ved eller i Olevann og overtar intet ansvar overfor Kommunen for mulige krav fra andre grunneiere eller rettighetshavere til vannet.

Videre gjøres oppmerksom på at Grunneierne ikke råder over Oleåne nedenfor grensene for gnr. 15, bnr. 6, og at også forholdet mellom Kommunen og nedenforliggende rettighetshavere derfor er denne avtale uvedkommende.

Kommunen dekker Grunneierens utlegg og utgifter til juridisk bistand i forbindelse med opprettelsen av denne avtalen og forutgående avtaleforhandlinger.

Tingvang, den

Gnr. 3, bnr. 2

Gro Lundby, ordfører

Jan Gustav Lenschow

Per Olaf Lenschow

Gnr. 4, bnr. 8

Ellen Gihbsson

Christian G. Rosenvinge

Gnr. 15, bnr. 6

Hege Arnesen

Anders Germundson

Gunnar Germundson

Kathrine Hallsjø

Bilag:

1. Konesjonssøknad til NVE av 15.10.1999.
2. Konesjon fra NVE av 07.11.2000
3. Inntaksledning, kart
4. Reultat frå undersøkingar og prøvefiske i Olevatn oktober -97, Endre Hemsing 07.11.1997.
5. Rapport frå tur til Olevatn – Oleåne 30. mars 1998, Endre Hemsing.
6. Rapport frå undersøking og prøvefiske i Olevatn 1997 – 1998, Endre Hemsing 05.03.1999.
7. Dybdekart over Olevatn